

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2022-05-09
Besvaras senast
2022-05-18 kl. 12.00

Till kulturminister Jeanette Gustafsdotter (S)

2021/22:1553 Svenska romers rätt till upprättelse

Fredagen den 8 april uppmärksammades den internationella romadagen på flera platser i Sverige. Romerna i Sverige är en av våra fem nationella minoriteter (de andra är samer, judar, tornedalingar och sverigefinnar). Det är en status som beslutats för att säkerställa att dessa minoriteter respekteras och att deras språk, kultur och mänskliga rättigheter får fullt utrymme i det svenska samhället.

Minoritetslagstiftningen reformerades 2009. Det bäddade för beslut att ratificera två viktiga konventioner inom Europarådet om rättigheter för nationella minoriteter. Dessa konventioner bör ses som folkrättsligt bindande.

Klart stod emellertid att dessa beslut inte var tillräckliga för att blottlägga konsekvenserna av tidigare övergrepp eller fortsatt utsatthet som drabbat romer i nutid. Beslut fattades av den dåvarande regeringen om en granskning av hur romerna faktiskt hade behandlats under 1900-talet. Rapporten, i form av en vitbok, beskrev omfattande och allvarliga kränkningar av grovt rasistisk karaktär. Dess titel var *Den mörka och okända historien*.

Vitboken beskrev historien och väckte därmed också frågan om den nutida verkligheten. Klart var att fall av diskriminering inte hade upphört. Därför tillsattes en kommission 2014 under benämningen Kraftsamling mot antiziganismen. Kommissionen visade i sin slutrapport 2016 att romer fortfarande utsattes för diskriminering. En av de frågor som kommissionen tog upp var polisens registrering av flera hundra romer utan andra skäl än att de var romer. Denna skandal hade avslöjats av en journalist och väckt debatt. Men de inom polismakten som var ansvariga för denna olagliga registrering ställdes aldrig till svars.

Kommissionen från 2014–2016 hoppades på en tydlig markering från statsmakten, också genom en kollektiv ursäkt till landets romska medborgare. Fortfarande saknas en sådan officiell ursäkt från den svenska staten till det romska folket för de vidriga övergrepp som belystes i vitboken.

Därför är min fråga till kulturminister Jeanette Gustafsdotter:

Avser ministern att ta några initiativ i denna fråga om en kollektiv ursäkt från

svenska staten till det romska folket?

.....

Anders Österberg (S)

Överlämnas enligt uppdrag

Lena Lindbäck